Palveluväylän viitearkkitehtuurin päivitys

Vastausaika päättyy: 28.8.2015

Lausuntopyynnön taustatiedot

Johdanto, Tausta, Tavoitteet

Johdanto

Palveluväylä on

- tiedonvälityskerros, joka määrittää, miten tietoja ja palveluja välitetään eri tietojärjestelmien välillä
- tiedonvälityspalvelu, jonka avulla julkinen hallinto ja yritykset voivat hyödyntää muita väylään liittyneitä palveluita ja tietovarantoja.

Kansallisen palveluväylän viitearkkitehtuurin ensimmäinen versio julkaistiin vuonna 2013 (https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/kansallisen-palveluvaylan-viitearkkitehtuuri). Se on osaltaan vaikuttanut Kansallinen Palveluarkkitehtuuri-ohjelman Palveluväylä-hankkeeseen, joka alkoi vuonna 2014. Hankkeen suunnittelun ja toteutuksen edetessä on syntynyt tarve myös viitearkkitehtuurin päivittämiseen. Näin saadaan yhtenäinen ja kattava kuva tavoitetilasta ja voidaan kohdistaa kehitystoimenpiteet osuvasti.
Päivitetty palveluväylän viitearkkitehtuuri on laadittu uudistetun viitearkkitehtuurimallin mukaisesti. Siten se poikkeaa jonkin verran myös rakenteeltaan ensimmäisestä versiosta.
Viitearkkitehtuurin toimeenpano tapahtuu osana Palveluväylä-hanketta, joka vastaa palveluväylän toteutuksesta ja levittämisestä. Siten tästä viitearkkitehtuurista puuttuvat toimeenpanoon liittyvät dokumentit (toimeenpanosuunnitelma, vaatimukset ja arviointilomake).
Integraatioratkaisuihin vaikuttavat myös tietovarantojen rajapintojen ns. PERA-määrittelyt (https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/pera-tekninen-arkkitehtuuriratkaisu-tietovarantojen-rajapintapalveluiden-toteuttamiselle). Palveluväylän kehittymisen myötä myös näitä on tarpeen päivittää, mutta tämä viitearkkitehtuuri ei sisällä määrittelyjä. Tämän työn odotetaan valmistuvan vuoden 2015 lopulla.

Tausta

Kansallinen palveluväylä on tiedonvälityskonsepti, jossa eri toimintaympäristöjen palveluiden tarvitsema tieto on saatavilla avoimien rajapintojen yli kaikille tietoa tarvitseville palveluille. Kukin palveluväylään liitetty järjestelmä hallitsee omia tietojaan sekä vastaa siitä, että muiden tarvitsemat tiedot ovat saatavissa välitysalustan kautta ottaen huomioon tietojen käyttöön liittyvät mahdolliset rajoitukset.
Palveluväylä ei ole yksittäinen tuote tai tekninen ratkaisu. Palveluväylä on yhteentoimivuuteen liittyvän problematiikan kattava konsepti, jonka ympärille yhteentoimivuutta lisäävä kehittämistoiminta voidaan organisoida.

Viitearkkitehtuurilla tarkoitetaan määritetyn kohteen yleistasoista tavoitetilan arkkitehtuurikuvausta (tavoitearkkitehtuuria). Viitearkkitehtuuri jäsentää ja määrittää ratkaisukokonaisuuden keskeisimmät rakenneosat ottamatta tarkasti kantaa esimerkiksi toteutusteknologiaan tai muihin suunnittelun tai toteutuksen yksityiskohtiin. Viitearkkitehtuuri määrittää yleiset puitteet, jonka sisällä kansallinen palveluväylä, sen komponentit, tietojen hallinta, tietojärjestelmät sekä ylläpito ja hallinta tulee toteuttaa.

Tämä viitearkkitehtuuri kuvaa ylätasolla toisiinsa kytkeytyvien järjestelmien kokonaisuuden ja tuon kokonaisuuden hallintaan liittyvät toimijat, prosessit ja tiedot. Palveluväylän viitearkkitehtuurissa ei kuvata substanssitoiminnan prosesseja, tietoja tai rajapintoja.

Kansallisen palveluväylän teknologiaratkaisut suunnitellaan ja kehitetään tässä kuvattuun tavoitearkkitehtuuriin pyrkien. Tarkempi ratkaisu- ja toteutussuunnittelu etenee Palveluväylä-hankkeessa. Viitearkkitehtuuri ei korvaa tätä suunnittelua eikä se kuvaa teknistä toteutusta vaan jää suunnitellusti yleisemmälle tasolle. Viitearkkitehtuurissa on kuitenkin huomioitu ja viitattu myös jo toteutettuihin tai tekeillä oleviin järjestelmiin, koska palveluväylän kehittäminen on pitkällä.

Tavoitteet

Kansallisen palveluväylän käyttöönotto perustuu Työ- ja elinkeinoministeriön 4/2013 julkaiseman ICT 2015-työryhmän julkaisuun '21 polkua kitkattomaan Suomeen' – julkaisuun. Siinä ehdotetaan kansallisen palveluarkkitehtuurin rakentamista pohjautuen kansalliseen palveluväylään. Kansallisella palveluarkkitehtuurilla on tarkoitus nopeuttaa palveluiden digitalisointia ja tarjota kansalaisille kanavia sähköiseen asiointiin. Välillisesti tavoitellaan lisäksi kestävää talouskasvua sekä työllisyyden ja kilpailukyvyn paranemista.

Palveluväylän tukipalveluineen on tarkoitus myös parantaa yhteentoimivuutta ja julkisen tiedon hyödyntämistä sekä tätä kautta luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia, edistää demokratiaa ja parantaa julkishallinnon tuottavuutta.

Palveluväylän viitearkkitehtuurin tarkoituksena on kirkastaa kuvaa palveluväylästä yhtenä integraatiokanavana, kun julkaistaan palveluita julkisen palveluväylän kautta tai hyödynnetään siellä julkaistuja palveluita omien sähköisten palveluiden kehittämisessä. Se lisää eri osapuolten ja toimijoiden tietoa palveluväylästä ja sitä kautta edistää palveluiden yhteiskäyttöisyyttä ja palveluväylä-verkoston laajenemista eri toimijoille.

Jakelu, Vastausohjeet vastaanottajille

Jakelu:

CSC
Espoon kaupunki
FiCom Oy
Helsingin kaupunki
KELA
Kouvolan kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Maanmittauslaitos
Ohjelmistoyrittäjät ry
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Puolustusministeriö
Sisäasiainministeriö
Sitra
Sosiaali- ja terveysministeriö

Suomen Kuntaliitto
Tampereen kaupunki
Tampereen Teknillinen Yliopisto
Tekes
Teknologiateollisuus ry
Tiera Oy
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Trafi
Työ- ja elinkeinoministeriö
UM
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Vantaan kaupunki
VM
VTT
YM

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan tämän lausuntopalvelun kautta. Lausunnon antaminen vaatii rekisteröitymisen. Lausunnon voi antaa kuka tahansa asiasta kiinnostunut.

Lausuntoa pyydetään PDF- ja XLSX-tiedostoina oleviin asiakirjoihin, jotka löytyvät kohdassa "Asiasanat, linkit, liitteet". Lausuntona pyydetään arviota sekä liitteiden muodostamasta viitearkkitehtuurista kokonaisuutena että kustakin liitteestä erikseen.

Lausunto annetaan tämän sivun alareunan välilehden "Lausuntoni" kunkin vihreän väliotsikon alle. Vastauskentät aukeavat klikkamalla otsikon perässä olevaa kolmiota.. Muita annettuja lausuntoja voi selailla välilehdellä "Lausunnonantajien lausunnot".

Aikataulu, Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:

Aikataulu

Lausunto tulee antaa viimeistään pe 28.8.
Lausuntojen perusteella päivitetty versio pyritään julkaisemaan julkisen palveluväylän tuotantokäytön aloittamisen yhteydessä marraskuussa 2015.

Vastuuvalmistelijan yhteystiedot:

neuvotteleva virkamies Jari Kallela, Valtiovarainministeriö (etunimi.sukunimi@vm.fi)

Asiasanat, Linkit, Liitteet:

Asiasanat

kokonaisarkkitehtuuri

tietojärjestemät

palveluväylä

palveluarkkitehtuuri

Linkit

http://esuomi.fi/palveluvayla/ - Kansallisen Palveluarkkitehtuuri-ohjelman Palveluväylä-hanke

http://www.palveluvayla.fi - Palveluväylän kehitysympäristö

http://www.avoindata.fi - Avoimen tiedon ja yhteentoimivuuden palvelu

Liitteet:

Palveluvaylan_viitearkkitehtuuri_1.9.pdf - Palveluväylän viitearkkitehtuuri, kuvausdokumentti

Liite 1_Palveluvayla_taulukot_1.9.xlsx - Liite 1. Taulukot

Liite2_Palvelyvaylan_yhteenveto_1.9.pdf - Liite 2. Palveluväylän yhteenvetodokumentti

Liite3_palveluvayla_yhteenvetokuva_1.9.pdf - Liite 3. Palveluväylän yhteenvetokuva

Lausuntoni | Lausunnonantajien lausunnot | Kaikki lausunnonantajat

Lausunnonantajan saate

Lausuntokohtia/Täytettyjä kohtia: 2/0

Yleiset kommentit palveluväylän viitearkkitehtuuriin ja sen dokumentteihin

Palveluväylän viitearkkitehtuurin ja sen dokumenttien hyväksyntä *

- Hyväksytään ilman muutoksia
- Hyväksytään muutoksin (vaaditut muutokset on kuvattu tässä lausunnossa)
- Vastustetaan, perustelut

Tarvittaessa lausuntoa voidaan täydentää liitetiedostoilla. Sallittuja tiedostomuotoja ovat: pdf, doc, docx, xls, xlsx, ppt, pptx, csv, txt, rtf, zip, jpg, jpeg, png, gif ja tif. Tiedostojen yhteenlaskettu koko saa olla korkeintaan 50 Mb.

Browse...

Kommentit Palveluväylän viitearkkitehtuurin kuvaukseen

Lausuntokohtia/Täytettyjä kohtia: 10/0

Palveluväylän viitearkkitehtuurin kuvausdokumentti on ymmärrettävä

- Kyllä
- Ei

Oman organisaationi kannalta palveluväylän viitearkkitehtuuri

- on hyödyllinen
- on jonkin verran hyödyllinen
- ei ole hyödyllinen

Palveluväylän viitearkkitehtuurissa esitetty vyöhykemalli on kuvattu ymmärrettävästi

- Kyllä
- Ei

Oman organisaationi kannalta esitetty vyöhykemalli

- on toteuttamiskelpoinen
- on vaikea toteuttaa, miksi?

Muita kommentteja ja huomioita vyöhykemalliin liittyen

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleisiin 1 Johdanto, 2 Kokonaisarkkitehtuurimenetelmän hyödyntäminen ja 3 Periaatetason arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 4 Toiminta-arkkitehtuurin arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 5 Tietoarkkitehtuurin arkkitehtuurikuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 6 Tietojärjestelmäarkkitehtuurin kuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit ja huomiot kuvaus-dokumentin kappaleeseen 7 Teknologia-arkkitehtuurin kuvaukset (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit Kokonaisarkkitehtuuritaulukoihin (Liite 1)

Lausuntokohtia/Täytettyjä kohtia: 3/0

Kokonaisarkkitehtuuritaulukot ovat ymmärrettäviä

- Kyllä
- Ei

Kokonaisarkkitehtuuritaulukot ovat hyödyllisiä

- Kyllä
- Ei

Kommentit ja huomiot Kokonaisarkkitehtuuritaulukoihin sisältäen viittaukset taulukkokohtiin

Kommentit Viitearkkitehtuurin yhteenveto-dokumenttiin (liite 2)

Lausuntokohtia/Täytettyjä kohtia: 3/0

Palveluväylän yhteenvetodokumentti on ymmärrettävä

- Kyllä
- Vastausvaihtoehto

Palveluväylän yhteenvetodokumentti on hyödyllinen

- Kyllä
- Vastausvaihtoehto

Kommentit ja huomiot Yhteenveto-dokumenttiin (sisältäen viittaukset tekstiin)

Kommentit Viitearkkitehtuurin yhteenvetokuvaan (Liite 3)

Lausuntokohtia/Täytettyjä kohtia: 3/0

Palveluväylän yhteenvetokuva on ymmärrettävä

- Kyllä
- Ei

Palveluväylän yhteenvetokuva on hyödyllinen

- Kyllä
- Vastausvaihtoehto

Kommentit ja huomiot Yhteenvetokuvaan (sisältäen viittaukset tekstiin)

Lausunnonantajan tiedot

Seuraavat tiedot näkyvät julkaistun lausuntopyynnön yhteydessä

Organisaatio:

Vapaaehtoinen lisätarkennus lausunnonantajasta, esim. osaston/yksikön nimi. Huom! Virtu-käyttäjät voivat lisätä tähän organisaation nimen, mikäli se ei tiedoissa ole.

- Näytä lausunnonantajan nimi